

หลุมพอเพียง

หลุมพอเพียง คือการปลูกพืชในหลุม ที่เตรียมดินโดยใช้เศษวัสดุ เช่น ฟางข้าว เศษใบไม้ ปุ๋ยคอก ใส่ลงไปแล้วกลบด้วยดินเป็นชั้นๆ ปลุกหญ้าแฝกรอบหลุม ปลูกกล้วยตรงกลางเพื่อเป็นพี่เลี้ยง และปลุกพืชแบบหลากหลายชนิด หลายประเภทลงในหลุมเดียวกัน เพื่อลดภาระการรดน้ำให้ปุ๋ย และใช้หลักการเกื้อกูลกันของพืชแต่ละชนิดในการป้องกันการทำลายของแมลงศัตรูพืช

รูปแบบหลุม

1. ขุดหลุมขนาด กว้าง 2 เมตร x ยาว 2 เมตร x ลึก 1 เมตร
2. แบ่งหลุมออกเป็น 3 ส่วน แต่ละส่วน แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ใช้ฟางข้าว ปุ๋ยคอก กลบดิน ตามลำดับ

โดยใช้หลักการปลูกพืชหลายระดับ และหลากหลายชนิดมาใช้รวมกับการทำหลุม คือ ชั้นบน ล่าง กลาง เตี้ย และเรี่ยดิน

ชนิดพืช

จากแนวคิดปลูกพืช 5 ประเภท ดังนี้

1. พืชพี่เลี้ยง เป็นพืชให้ร่มเงา เก็บความชื่น เช่น ต้นกล้วย
2. พืชฉลาด เป็นพืชข้ามปีเก็บผลผลิตได้นานพอสมควร เช่น ชะอม ผักหวาน มะละกอ
3. พืชปัญญาอ่อน เป็นกลุ่มพืชล้มลุก ปลูกง่าย เก็บผลผลิตได้เร็ว เช่น พริก มะเขือ กระเพรา
4. พืชบำนาญ เป็นพืชยืนต้น เก็บกิน เก็บขายได้ระยะยาว เช่น ขนุน มะม่วง มะนาว
5. พืชมรดก เป็นกลุ่มพืชใช้สอยที่อายุยืน เก็บไว้เป็นมรดกได้ เช่น ประดู่ สักทอง ยางนา สะเดา

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย